

Franchising yrittäjyyden muotona

2.2.2026

Franchising-yrittäjyyden määrä

Suomalaiset kauppakeskukset ovat täynnä kaupan alan ja ravintola-alan ketjuyrityksiä. Suomessa puhutaan usein ketjuyrittämisestä, mutta kyseessä on franchising-yrittäjyys. Suomessa toimii 250 – 300 franchising-ketjua. Suomessa on yli 5.000 franchising-yrittäjää. Franchising-ketjut työllistävät yhteensä yli 100.000 työntekijää. Franchising-yrittäjyys sopii yrittäjälle, jolla on halua toimia itsenäisenä yrittäjänä, mutta hän ei ole keksinyt itse omaa liikeideaa tai hänellä on vähän kokemusta yrittämisestä. (Suomen Franchising Yhdistys ry, 2026). Franchising Barometri 2024 -tutkimus paljastaa, että 56 % franchising-yrityksen päättäjistä aikoo rekrytoida lisää työntekijöitä kuluvan vuoden aikana. (Franchising Suomessa, 2025, s. 28-29).

Vuonna 2024 ketjuyritykset jakautuivat liikevaihdon mukaan 53 % kaupan alalle, 25 % ravintola-alalle, 14 % yrityspalvelualalle ja 8 % kuluttajapalvelualalle. Vuonna 2024 ketjuyritykset jakautuivat toimipaikkojen toimialajakautuman mukaan 33 % kaupan alalle, 31 % ravintola-alalle, 24 % kuluttajapalvelualalle ja 12 % yrityspalvelualalle. (Franchising Suomessa, 2025, s. 28-29).

Franchising-sopimus

Franchising-yrittäjyys tarkoittaa B-2-B liiketoimintamallia, jossa franchise-antaja (päämies) antaa franchising-yrittäjälle (franchise-ottajalle) oikeuden käyttää päämiehen tietotaitoa, nimeä, tavaramerkkiä, brändiä, hinnastoa ja markkinointimateriaalia omassa liiketoiminnassaan sopimuksen mukaan ja korvausta vastaan. Päämies solmii pitkäaikaisen franchising-sopimuksen eli yhteistyösopimuksen tai yhteistoimintasopimuksen franchising-yrittäjän kanssa. (suomi.fi, 2026)

Franchising-sopimus solmitaan yleensä määräaikaiseksi. Sopimuksen pituus on tyypillisesti 5 – 20 vuotta. Esimerkiksi McDonald’sin yhteistyösopimuksen pituus on 20 vuotta, kun taas Kiinteistömaailmassa yhteistyösopimuksen kesto on 5 vuotta ja LadyLine kuntosaliketjussa sopimuksen pituus on 10 vuotta. Kahden yrityksen välinen sopimus kattaa salassapitovelvollisuuden ja kilpailukieltosopimuksen, joka kattaa myös rekrytointi- ja houkuttelukieltopykälät. Sopimuksessa olisi hyvä mainita, miten sopimuksesta pääsee eroon ennen määräajan umpeutumista. (Suomen Franchising Yhdistys, 2026)

Suomen Franchising Yhdistyksen jäsenyritykset noudattavat franchising-toiminnan eettisiä sääntöjä. Esimerkiksi uusien franchising-yrittäjien rekrytointi ei saa olla harhaanjohtavaa ja moniselitteistä. (Suomen Franchising Yhdistys, 2026).

Franchise-yrittäjyyden edut

Franchise-yrittäjyyden etuna on se, että franchising-yrittäjä saa käyttöönsä testatun liiketoimintakonseptin, jossa on valmis tuotevalikoima tai palveluvalikoima, yhteinen hinnoittelu, tunnettu nimi, tunnettu brändi, tunnettu tavaramerkki ja päivitetyt markkinointimateriaalit. Yrittäjä saa käyttöönsä päämiehen tieto-taidon tai käsikirjan. Uudella franchising-yrittäjällä on vähemmän riskejä. Usein asiakkaitakin on jo valmiina odottamassa. Ketju perehdyttää uuden franchising-yrittäjän alkuun ja jatkokouluttaa myös yrittäjiä ja työntekijöitä, jotka tulevat työskentelemään franchising-ketjuun. Ketju hoitaa markkinoinnin ja mainonnan. Ketju antaa tukea yrittäjälle IT-asioissa ja taloushallinnossa. (suomi.fi, 2026)

Franchise-ketjuun kuuluu yleensä useampia yrityksiä. Franchise-yrittäjänä teet yhteistyötä myös ketjun muiden yrittäjien kanssa. Monet ketjut järjestävät vuosittain yrittäjäpäiviä ketjun yrityksille (suomi.fi, 2026)

Franchise-yrittäjyyden haitat

Franchising-yrittäjyyden huonoja puolia on, että ketju määrää toimintaa hyvin paljon. Yrittäjä ei pääse toteuttamaan omia ideoitaan vapaasti. Tavaraostot ovat usein pakko tehdä ketjun määräämästä paikasta. Joissain ketjuissa taloushallinto on ostettava ketjun määräämästä taloushallintoyrityksestä.

Franchising-yrittäjäksi ryhtyvä maksaa franchising-antajalle liittymismaksun. Tämän lisäksi franchising-yrittäjä joutuu maksamaan jatkuvia maksuja kuten liikevaihdosta yhteistyömaksua, rojaltia ja markkinointimaksuja päämiehelle. (suomi.fi, 2026; Suomen Franchising Yhdistys, 2026).

Haittana on se, että sopimuskaudet ovat pitkät ja sopimuksesta voi olla hankala päästä eroon ennen aikaisesti. Sopimuskauden jälkeen yrittäjällä on kilpailukieltoa, rekrytointikieltoa ja houkuttelukieltoa tyypillisesti 12 kuukautta.

Liittymismaksun suuruus vaihtelee paljon franchising-ketjusta ja toimialasta riippuen. Jollekin palvelualalle saattaa päästä alkuun muutamilla tuhansilla euroilla, kun taas ravintolan avaaminen saattaa olla satojen tuhansien eurojen projekti. Taulukkoon 1 on listattu esimerkkejä franchising-maksuista, joita eri ketjuissa franchising-yrittäjä maksaa franchise-antajalle.

Taulukko 1. Franchising-yrittäjän maksut Franchising-antajalle (Suomen Franchising Yhdistys, 2026).

Franchise-ketju	Liittymis-maksu	Yhteistyö-maksu	Rojalti-maksu	Markkinointi-maksu	Kokonais-investointitarve
Mc Donald's	45.000 $ (n. 41.000 €)	11-17 % (vaihtelee liikepaikoittain)	5 %	Kulloinkin voimassa oleva maksu	1.300.000 € (ei sisällä käyttöpääomaa)
Arnolds	20.000 €	6,5 %	—	4,5 %	100.000 € (ei sisällä käyttöpääomaa)
UPM Metsä	15.000 €	6 %	—	—	30.000 € (ei sisällä käyttöpääomaa)
Suomen Yrityskaupat	3.000€ -10.000 €	35 %	—	—	Tapauskohtaista
R-Kioski	6.000 €	Kioski-kohtainen % myyntikatteesta	—	—	Osakeyhtiössä SVOP-sijoitus 10.000 €. Vakuustarve 18.000 € – 40.000€
Subway	15.000 €	8 % liikevaihdosta	—	4,5 % liikevaihdosta	90.000 € – 200.000 € (ei sisällä käyttöpääomaa)
LadyLine	25.000 €	8 % liikevaihdosta	—	—	150.000 €
Kiinteistö-maailma	10.000 €	6 % liikevaihdosta	—	2 % liikevaihdosta	20.000 € – 50.000 €

Tyypillisiä franchising-toimialoja

Alun perin franchising-yrittäjyys oli tyypillistä ravintola-alalla, kahviloissa ja kioskeissa. Nykyään franchising-yrittäjyys on levinnyt monille palvelualoille, vähittäiskaupan ja erikoiskaupan aloille. Ravintola-alan lisäksi franchising-malli on yleistynyt monilla aloilla, kuten vähittäiskaupassa, hoivapalveluissa, siivouspalveluissa ja kiinteistönvälityksessä. Franchising-yrittäjäksi voi lähteä vaikkapa UPM Metsä -ketjuun tekemään metsänhoitotöitä. Jos haluat toteuttaa oman kahvilaunelmasi, voit lähteä Arnolds-kahvilayrittäjäksi tai Robert's Coffee kahvilayrittäjäksi.

Taulukossa 2 on listattu Suomen kymmenen suurinta franchising-ketjua toimipisteiden lukumäärällä mitattuna. R-Kioski ja Kotipizza löytyvätkin lähes jokaisesta Suomen kunnasta.

Taulukko 2. Suomen suurimmat TOP10 franchising-ketjut toimipisteitten mukaan (Franchise News, 2024).

#	Franchising-ketjun nimi	Toimiala	Toimipisteiden lukumäärä
1.	R-Kioski	Vähittäiskauppa	425
2.	Kotipizza	Ravintola	306
3.	Hesburger	Ravintola	276
4.	Subway	Ravintola	186

5.	Sp-Koti	Palvelu (kiinteistönvälitys)	167
6.	Instrumentarium	Erikoiskauppa	147
7.	ScanBurger	Ravintola	140
8.	Kotirinki	Palvelu (siivous)	130
9.	UPM Metsä	Palvelu (metsänhoitotyöt)	129
10.	Autoasi	Palvelu (autokorjaamo)	125

Taulukossa 3 on esitetty Suomen suurimmat TOP10 franchising-ketjua työntekijöiden lukumäärällä mitattuna. Suomen viisi suurinta franchising-ketjua työntekijöiden lukumäärän mukaan mitattuna ovat kaikki ravintola-alan yrityksiä.

Taulukko 3. Suomen suurimmat TOP10 franchising-ketjut työntekijöiden lukumäärän mukaan (Franchise News, 2024).

#	**Franchising-ketjun nimi**	**Toimiala**	**Työntekijöiden lukumäärä**
1.	Hesburger	Ravintola	5.520
2.	McDonald’s	Ravintola	4.320
3.	Burger King	Ravintola	2.930
4.	Kotipizza	Ravintola	2.450
5.	Subway	Ravintola	1.800
6.	R-Kioski	Vähittäiskauppa	1.280
7.	Pancho Villa	Ravintola	790
8.	Instrumentarium	Erikoiskauppa	740
9.	Kiinteistömaailma	Palvelu (kiinteistövälitys)	660
10.	UPM Metsä	Palvelu (metsänhoitotyöt)	650

Franchise-mahdollisuudet

Jos franchising-yrittäjän ura kiinnostaa, niin erilaisia franchising-mahdollisuuksia voi löytää esimerkiksi Yrityspörssistä, Työmarkkinatorista hakusanalla ”yrittäjäpaikka”, Suomen Franchising Yhdistyksen verkkosivuilta, Franchise Europen verkkosivuilta ja Franchising Magazine USA verkkosivuilta. Samoin Ketju.fi Yrittäjärekrytointipalvelu Oy:n verkkosivuilta voi etsiä ketjuyrittäjäilmoituksia tai tilata uutiskirjeen uusista ketjuyrittäjäpaikoista.

Työmarkkinatorista löytyy 442 työpaikkaa, jossa etsitään kokoaikaista ketjuyrittäjää. Esimerkiksi Seinäjoelle etsitään parhaillaan R-Kioski-yrittäjää, SeniorShop vaatemyyjää, Groom parturiyrittäjää, Huoneistokeskuksen kiinteistönvälittäjää, Kotona Asuen hoivapalveluyrittäjää ja Bär Bar smoothie- ja sandwichyrittäjää. (Työmarkkinatori, 2026).

Yrityspörssi.fi sivustolla etsitään uusia franchising-yrittäjiä esimerkiksi O’Learys viihderavintolaketjuun ravintolayrittäjiä, Zarillo tex-mex-ravintolaketjuun ravintolayrittäjiä, Groom parturiketjuun parturiyrittäjiä, Bär Bar smoothie- ja sandwichketjuun ravintolayrittäjiä, R-Kioski yrittäjiä ja Kiinteistömaailma ketjuun kiinteistönvälitysyrittäjiä. (Yrityspörssi.fi, 2026)

Franchise Europen verkkosivuilta on löydettävissä yli 100 kansainvälisesti toimivaa franchising-liiketoimintakonseptia, jotka ovat listalla myytävänä ja minimi-investointihinnat selkeästi kerrottuna. Esimerkiksi Italiasta lähtöisin oleva hääsuunnitteluyritys WeddingBox haluaa laajentua Suomeen ja etsii Suomesta franchising-yrittäjä. WeddingBox franchising-yrityksen minimi-investointihinta on 12.500 euroa. (Franchise Europe, 2026)

Suomessa toimii tunnettuja yhdysvaltalaisia franchising-yrityksiä, kuten esimerkiksi Subway ravintolat, McDonald’s hampurilaisravintolat, KFC ravintolat, Starbucks kahvilat, RE/MAX kiinteistönvälitysketju, Hilton hotelliketju, Marriott hotelliketju ja Best Western hotelliketju. (Franchising Magazine USA, 2026).

Suomessa toimii ruotsalaisia franchising-yrityksiä, kuten esimerkiksi IKEA huonekaluketju, Clas Ohlson tavarataloketju, Husse lemmikkiruokaketju ja Klinggruppen suoramyyntiyritys. Suomessa toimivia norjalaisia franchising-ketjuja ovat esimerkiksi XXL urheiluvaateketju, Gigantti kodinelektroniikkaketju ja Power elektroniikkaketju. Suomessa toimivia tanskalaisia franchising-ketjuja ovat esimerkiksi Kvik keittiöketju, Vila ja Vero Moda vaateketjut, jotka kuuluvat Bestseller-konserniin.

Suomalaisia franchising-ketjuja Euroopassa

Franchising-malli antaa mahdollisuuden franchise-antajalle kasvaa Suomen ulkopuolelle. Suurimmat suomalaiset franchising-ketjut ovat kasvaneet jo Euroopankin mittakaavassa erittäin laajoiksi. Esimerkiksi kotimaiset Arnolds kahvilaketju, Hesburger ravintolaketju, Kiinteistömaailma kiinteistönvälitysketju, Kotipizza ravintolaketju, Laatutakuu siivouspalveluketju, M Room parturiketju, R-kioski ja Sp-Koti kiinteistönvälitysketju ovat omilla aloillaan Euroopan suurimpien ketjujen kärkisijoilla omilla aloillaan. (Franchise News, 2024). Suomalainen menestynyt Fafa’s ravintolaketju laajentaa Norjaan etsien franchise-yrittäjiä Norjasta (Agenturer, 2026).

Artikkeli on osa Euroopan unionin osarahoittamaa Kestävän maankäytön ja metsätalouden koulutuksen ja opetuksen kehittäminen Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla – KEMMO-hanketta.

Taru Päivike
KTT
SEAMK

Kirjoittaja toimii yrittäjyyden opettajana ja asiantuntijana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa. Hän on opiskellut sekä kauppatieteitä että talousoikeutta Vaasan yliopistossa.

Lähteet

Agenturer (2026). *Franchise – Sjekk franchisemuligheter i Norge.* Haettu 21.1.2026, https://agenturer.no/franchise/

Franchising Suomessa 2025. *Sähköinen vuosikirja*. https://franchising.fi/franchisingtietoa/franchisingkirja/

Franchise Europe (2026). *Top Franchises for Sale in 2026.* Haettu 21.1.2026, www.franchiseeurope.com

Franchise News (3.4.2024). *Franchising Suomessa 2024 – Top 10.* Haettu 21.1.2026, https://franchisenews.fi/franchising-suomessa-2024-top-10/

Franchising Magazine USA (2026). *Looking to buy a franchise opportunity in the USA*. Haettu 21.1.2026, https://franchisingmagazineusa.com/

Ketju.fi. *Yrittäjyydestä kiinnostuneiden henkilöiden ja uusia yrittäjiä hakevien ketjujen kohtaamispaikka.* Haettu 21.1.2026, https://ketju.fi/

Suomi.fi. *Franchising*. Haettu 21.1.2026, https://www.suomi.fi/kansalaiselle/tyo-tyottomyys-ja-talous/yrityksen-perustaminen/opas/kevyempia-tapoja-ryhtya-yrittajaksi/franchising

Suomen Franchising Yhdistys ry. *Yhdessä olemme enemmän.* Haettu 21.1.2026, https://franchising.fi/

Työmarkkinatori (2026). *Töiden ja tekijöiden kohtaamispaikka*. Haettu 21.1.2026, https://tyomarkkinatori.fi/

Yrityspörssi (2026). *Haetaan ketjuyrittäjää*. Haettu 21.1.2026, https://www.yritysporssi.fi/franchising/